

BEVEZETÉS

A Katasztrófavédelmi Igazgatóság a 2010. évre kiemelt célfeladatként határozta meg a katasztrófák és veszélyhelyzetek hatékony megelőzését és eredményes kezelését. A megelőzés érdekében a Komárom-Esztergom Megyei Védelmi Bizottság Elnöke elrendelte a Komárom-Esztergom Megyei Védelmi Bizottság Katasztrófa-elhárítási Operatív Törzs (továbbiakban: KEOT) árvízi felkészítését, mely 2010. március 19-én végrehajtásra került. A felkészítés fő célja a KEOT-ba beosztott szervezetek közötti együttműködés tapasztalatainak értékelése, illetve a gyakorlati foglalkozás keretében a kölcsönös tájékoztató megtartása a feltételezett helyzet alapján. A felkészítés hasznossága a gyakorlatban is megmutatkozott, amikor 2010. május-június hónapban a helyi vízkár és árvízi védekezési feladatok jelentkeztek megyénkben. A megelőzés elvét követve nagy hangsúlyt kapott feladatrendszerünkben az irányított önképzés során a munkatársak felkészítése. Kiemelten kezeltük a rendkívüli téli időjárásra való felkészülést, amit a KEOT tagok részére 2010. november 10-én megtartottunk.

Az elmúlt időszakban történt jogszabályi változások miatt szintén célfeladatként határoztuk meg a tűzvédelmi gazdasági és műemléki szempontból kiemelt fontosságú létesítményekre korábban elkészített Tűzoltási és Műszaki Mentési Tervek (továbbiakban: TMMT) felülvizsgálatát és aktualizálását a megyénkben lévő hivatásos, önkéntes és létesítményi tűzoltóságok részére. A TMMT készítésére kötelezett létesítmények száma 71 darab volt.

2010. évben a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok részére súlyponti témaként határoztuk meg a kereskedelmi szálláshelyek és zenés szórakozóhelyek hatósági ellenőrzését. Fő célként fogalmazódott meg, hogy a tűzoltóságok minél több – a kritériumoknak megfelelő – intézményt vonjanak ellenőrzés alá, tárják fel a tűzvédelmi hiányosságokat, tegyék meg a szükséges hatósági intézkedéseket annak érdekében, hogy a feltárt hiányosságok a lehető legrövidebb időn belül kiküszöbölésre kerüljenek. A megyénkben összesen 32 db zenés szórakozóhely és 50 db kereskedelmi szálláshely tűzvédelmi ellenőrzésére került sor.

Kiemelten kezeltük a VFCS és a beavatkozó állomány együttműködésének begyakoroltatását. Ennek keretében a hivatásos önkormányzati tűzoltóságokkal a VFCS állomány több közös gyakorlaton is részt vett, mellyel a VFCS állomány helyismeretet szerzett, a tűzoltó állomány megismerte a VFCS málházott felszereléseit és mindkét fél részére hasznos tapasztalatokat adott a feltételezett kárhelyen megvalósult közös együttműködés.

2010. évben is nagy gondot fordítottunk a költségtakarékos gazdálkodás végrehajtására. Feladat elmaradásunk a beszámolási időszakban nem volt. A 2010. évi gazdálkodás vitelére kiadott intézkedésben foglaltak maradéktalan betartását folyamatosan figyelemmel kísértük, az abban meghatározottak érdekében elemzéseket végeztünk, mely alapot biztosított a szigorító intézkedésekhez. A költségvetési évet tartozásmentesen zártuk.

VEZETÉS ÉS HUMÁNPOLITIKA

Az igazgatóság rendszeresített létszáma a 2010. december 31-ig érvényben lévő szervezési állománytáblázat alapján 41 fő, amelyből 26 hivatásos, 15 közalkalmazott állománycsoportú. A megyei igazgatóság személyi állományában a fluktuáció sokkal jelentősebb volt, mint a korábbi években. Az Anyagi Műszaki Alosztály 2009. december 30-i hatállyal áthelyezésre került a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Gazdasági Osztályára, a munkavégzés helye azonban továbbra is a Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság maradt. A 2010. év végi átszervezés következtében a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságról az Anyagi Műszaki Alosztály állománya átcsoportosításra került 2011. január 1-jei hatállyal az igazgatóság állományába, a Gazdasági Ellátási Osztályra.

Az igazgatóságon a komoly létszámhiány és az első félévig tartó létszámstop okozta a legtöbb nehézséget a szervezeti egységeknél. Az igazgatóságon az állami iskolai végzettségek szintje kiemelkedő, minden munkatárs rendelkezik a jogszabályokban előírt iskolával.

Az év folyamán különböző szaktanfolyamokra iskoláztuk be a munkatársainkat, ezek:

- Gyakorlat a tűzoltó gyakorló konténer igénybevételével,
- Veszélyes anyagok azonosítása,
- Minősített időszakos tervezési feladatok,
- Az Országos Tűzvédelmi Szabályzat változásai.

Az időszakos egészségügyi szűrővizsgálat mind a közalkalmazotti, mind a hivatásos állománycsoportú munkatársakra vonatkozóan 2010. szeptemberében végrehajtást nyert. A hivatásos állománycsoportú munkatársak esetében a 2010. évben 6 fő időszakos pszichológiai szűrővizsgálatát szerveztük meg.

2010-ben immáron harmadik alkalommal szerveztük meg a *tűzoltóparancsnokok találkozója* rendezvényt, amelyen a megyében működő hivatásos önkormányzati tűzoltóparancsnokságok (aktív és nyugállományú) parancsnokai vettek részt.

A Katasztrófa Csökkentési Világnap alkalmából 2010. októberében véradást szerveztünk, amelyen 70 önkéntes véradót köszönthettünk. Az igazgatóság személyi állományából és a meghívott társszervek munkatársai közül előzetesen 140 önkéntes véradó személy jelentkezett, azonban a kolontári vörösiszap tároló gátszakadásával kapcsolatos feladatok nem tették lehetővé, hogy minden társszervtől részt vegyenek az önkéntes véradók a rendezvényünkön. 2010-ben a Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság személyi állománya vonatkozásában az alábbi jutalmazásokra került sor:

- Főigazgatói soron kívüli előléptetés	2 fő
- Főigazgatói dicséret és jutalom	2 fő
- Címadományozás	1 fő
- Megyei igazgatói dicséret és jutalom	6 fő

A Komárom-Esztergom Megyei Kitüntető Címek alapításáról és adományozásának rendjéről szóló Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés 16/2008. (XI. 27.) számú önkormányzati rendelete lehetővé teszi, hogy a megye tűzoltója / katasztrófavédelmi dolgozója / polgári védelmi dolgozója kitüntető cím adományozásában részesülhessen. 2010-ben a Komárom-Esztergom Megye Tűzoltója címet Kosztolányi István, Ács Önkéntes Tűzoltóság parancsnoka nyerte el. 2011. január 1-től a Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságon a rendszeresített létszám 54 fő (33 hivatásos és 21 közalkalmazott).

EGYÜTTMŰKÖDÉS

2010. évben 34 érvényes, hatályos megállapodásunk volt. 2010. évben új együttműködési megállapodást kötöttünk az Észak-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatósággal. Hatályon kívül helyeztük a Magyar Nemzetőrség Komárom-Esztergom Megyei Egyesülete (2009.12.28.); a Győri Határőr Igazgatóság (2000.08.23.); a Megyei Rendőr főkapitányság-Győri Határőrség (HŐR) áldozatvédelem (2000.10.27); a Megyei Rendőr főkapitányság-Győri HŐR ügyeletével (2000.08.10.) kötött megállapodásainkat.

GAZDÁLKODÁS

Pénzügyi gazdálkodás terén a költségvetési évet tartozásmentesen zártuk, pénzhiány miatt alapfeladat nem maradt el. Egyes kereteken jelentkező hiányokat belső átcsoportosítással, illetve a működési többletbevételekből származó előirányzat növeléssel tudtuk megoldani. Bevételeinket nagy részben a működési kiadások finanszírozására kellett fordítanunk a zavartalan működés fenntartása érdekében. Kiadásaink és bevételeink alakulását, valamint az összehasonlító grafikonokat az 1-5.sz. melléklet tartalmazza.

Igazgatóságunk e téren is az érvényes és hatályos szabályzók, szabályzatok alapján végzi tevékenységét, FEUVE rendszert működtet. Az előírt nyilvántartások vezetése folyamatos. A belső ellenőrzések a 2010 évi jóváhagyott terv szerint végrehajtásra kerültek.

Műszaki tevékenységünk részét képező ingatlan gazdálkodásunk négy állami tulajdonú ingatlan kezelésére irányul. Fő szempont, az árbevétel megtartása érdekében, a bérleti szerződések folyamatos meghosszabbítása és az energiaracionalizálás mellett az épületek állagának megővése. Az oroszlanyi és környei ingatlan értékesítése folyamatban van, melynek jelenlegi helyzetéről információval továbbra sem rendelkezünk.

Igazgatóságunk 11 gépkocsival rendelkezik, melyek átlagéletkora 13 év. Az egyes gépjárművek életkorát, a futott kilométereket, valamint a 2010. évi karbantartási, javítási költségeket a 7. számú melléklet tartalmazza.

Informatika, távközlés: a Veszélyhelyzet Kezelési Központ kinevezésemet megelőzően nem volt kialakítva, ezért egy helyre csoportosítva a működtetéshez szükséges technikai eszközparkot a veszélyhelyzet kezelés hatékony támogatása érdekében a VKK (6 db számítógépes munkaállomás és egy vezeték nélküli hálózati végpont kialakításával, közvetlen fővonalis fax üzembe állításával, hálózati nyomtató telepítésével) kialakításra került 201 év végén.

SZAKMAI FELADATOK:

Hatósági tevékenység, szankcionálás: A tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágakról, munkakörökről, a tűzvédelmi szakvizsgával összefüggő oktatásszervezésről és a tűzvédelmi szakvizsga részletes szabályairól szóló 27/2009. (X.29.) ÖM rendelet alapján igazgatóságunkra 242 tűzvédelmi szakvizsga bejelentés érkezett. A bejelentések alapján ez évben négy vizsgáztatót és öt oktatásszervezőt vettünk nyilvántartásba. Munkatársaink 4 alkalommal helyszíni ellenőrzés keretében vizsgálták a bejelentett tűzvédelmi oktatás és szakvizsga végrehajtását. A jogszabálynak nem megfelelő szakvizsga bejelentés következtében hat esetben adtunk ki hatósági felhívást. ADR közúti és telephelyi ellenőrzésünket a Nemzeti Közlekedési Hatósággal, a Fővárhivatal Mozgó Ellenőrzési Csoportjával, a rendőrkapitányságokkal együttműködve és önállóan hajtottuk végre. Közúti szállítás ellenőrzésére 39 alkalommal került sor, ami az előző évhez képest 28 %-kal csökkent. Összesen 136 veszélyes árut szállító gépjárművet ellenőriztünk, ami 51 %-kal kevesebb az előző évhez viszonyítva. A közúti ellenőrzéseket követően hatósági jogkörben 2 esetben járt el az Igazgatóság. Telephelyi ellenőrzésre 11 alkalommal került sor és 4 esetben adtunk ki hatósági felhívást (6.sz. melléklet). Az ellenőrzések során tapasztalt hiányosságok száma – az ellenőrzött gépjárművek számához viszonyítva – kismértékben csökkent (5), ezzel párhuzamosan a tett intézkedések száma (2) is csökkent az előző évihez képest. A Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság *a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 20. §. (11) bekezdés e*, pontjában biztosított hatósági jogkörében 6 esetben járt el.

Egy esetben szabott ki bírságot, öt alkalommal hatósági felhívás keretében hívta fel az ügyfél figyelmét a hiányosságok megszüntetésére. E mellett a Nemzeti Közlekedési Hatósággal, illetve önállóan 11 veszélyes áru szállítással foglalkozó vállalkozás telephelyén tartottunk ellenőrzést. Az Igazgatóság egy alkalommal szervezett négy megyét érintő régiós ellenőrzést és két alkalommal vett részt más megye által szervezett régiós ellenőrzésen.

A tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről és a tűzvédelmi hatósági tevékenység részletes szabályairól szóló 261/2009. (XI.26.) Korm. rendelet alapján II. fokú hatósági feladatunk négy esetben jelentkezett. Két esetben végzésben megszüntette az igazgatóság az eljárást az illetéke meg nem fizetése miatt, egy esetben határozatban megsemmisítette, egy esetben pedig megváltoztatta az I. fokú hatóság által kiadott határozatot.

Szakhatósági tevékenység: I. fokú szakhatósági tevékenység: A megelőzési ügyek száma 50 %-kal (256) csökkent az előző évhez (517) viszonyítva. A csökkenést a polgári védelmi szakhatósági ügyek számának jelentős, 73 %-os csökkenése okozta. Ugyanakkor a tűzvédelmi szakhatósági ügyek és a rendezési terv egyeztetések száma is kis mértékben csökkent az előző évhez képest. Szakhatósági tevékenységünk kiemelt területe a pirotechnikai termékek felhasználásának, ideiglenes tárolásának engedélyezésével összefüggő eljárásokban való részvétel. 2010. évben 30 esetben felhasználási és 19 esetben átmeneti tároláshoz adtunk szakhatósági állásfoglalást. A rendőrséggel közösen ellenőriztük a megyében engedéllyel rendelkező 18 darab pirotechnikai átmeneti tároló helyet, hiányosságot nem tapasztaltunk. (7.sz. melléklet)

II. fokú szakhatósági ügyben öt esetben járt el az igazgatóság. Szakhatósági állásfoglalásunk mind az öt esetben helybenhagyta az első fokú tűzvédelmi szakhatóság által kiadott állásfoglalást.

Ipari baleset-megelőzési tevékenység és szankcionálás: Komárom-Esztergom megyében 5 felső küszöbértékű és 3 alsó küszöbérték veszélyes ipari üzem van. Felső küszöbértékű a Zoltek Zrt. (Nyergesújfalu), Közép-európai Gázterminál Nyrt. (Dunaalmás), Mol Nyrt., a Rossi Biofuel Zrt. (Komárom) és az Austin Powder Kft.(Tatabánya). Alsó küszöbértékű a Tatabányai Erőmű Kft., Richter Nyrt. (Dorog), Sarpi Magyarország Kft (Dorog).

Komárom-Esztergom megyében 2010-ben három település rendelkezett végleges külső védelmi tervvel (Nyergesújfalu, Dunaalmás, Komárom). Ezek közül 1 felülvizsgálata vált szükségessé 2010-ben (Nyergesújfalu). Ennek a felülvizsgálata folyamatban van. Mindkét település esetében az utolsó lakosság tájékoztató kiadvány 2009-ben készült.

Komárom esetében az üzemekben (MOL Nyrt. és Rossi Biofuel Zrt.) 2010-ben nem történt olyan mértékű technológiai változás, amely a külső védelmi terv átdolgozását igényelte volna. A tervvel együtt előkészített lakosság tájékoztató 2009-ben került utoljára kiadásra.

A tatabányai Austin Powder Kft. esetében a Hatóság állásfoglalása szerint nem szükséges a külső védelmi terv elkészítése és begyakorlása. 2010. évben 3 külső védelmi terv részleges gyakorlását hajtottuk végre Komáromban, Nyergesújfalun, és Dunaalmáson. A gyakorlat a vezetési törzs felkészítésére és gyakoroltatására irányult.

A felkészítés végrehajtásának választott formáját az indokolta, hogy a városi irányító törzs (városi Polgári védelmi parancsnokság) összetétele 70 %-ban megváltozott, az oda újonnan beosztott állományt meg kellett ismertetni a részükre előírt alapvető feladatokkal. A gyakorlatok során a települési polgári védelmi szervezet tagjai közlések kidolgozásával készültek fel a lakosságvédelmi feladatokra, lakosság tájékoztatására, esetleges kimenekítésére, kitelepítésére.

Tűzvizsgálati tevékenység: 2010. évben a tűzesetek száma (852) 20 %-kal csökkent az előző évhez (1054) képest. Az előző évi 7%-os arányhoz képest, 2010. évben a tűzoltóságok a tűzesetek 5,7 %-ában (49 esetben) folytattak le tűzvizsgálatot, amely kismértékű csökkenést mutat (8.sz. melléklet). Az OKF által tűzvizsgálat tárgyában meghatározott témavizsgálatot végrehajtottuk a szakmai felügyeletünk alá tartozó hivatásos önkormányzati tűzoltóságoknál. Ma már elmondhatjuk, hogy megyénkben a tűzoltóságokon a tűzvizsgálati tevékenységet a 12/2007. (IV.25.) ÖTM rendeletben előírt tűzvizsgálói képesítésnek és gyakorlati követelménynek teljes mértékben megfelelő szakmai képesítéssel rendelkező személyi állomány látja el. 2010. december 3-tól hatályos a 12/2007. (IV.25.) ÖTM rendeletet módosító 4/2010. (XI.25.) BM rendelet, ami több olyan szabályt is tartalmaz, amely szükségessé tette a tűzvizsgálati eljárási rend módosítását. A hatályos rendelet, valamint az új OKF intézkedés alapján kiemelt feladatként kezeltük megyénkben a tűzoltóságok tűzvizsgálati tevékenységének felügyeletét, segítségét.

KÉPZÉSEK, FELKÉSZÍTÉSEK:

Lakosságfelkészítési tevékenység: A tanuló ifjúság felkészítése osztályfőnöki órákon, katasztrófavédelmi szakkör keretében, valamint a katasztrófavédelmi ifjúsági versenyre való felkészülés során valósult meg. A felkészítések során a gyerekek előadásokon, technikai és gyakorlati bemutatókon vettek részt. Az igazgatóság és a kirendeltségek eredményesen megrendezték a felmenő rendszerű katasztrófavédelmi ifjúsági versenysorozatot. A kirendeltségek által szervezett helyi vetélkedőkön összesen ~ 300 diák vett részt. A versenyen – hagyományaink szerint – Szlovákiából is érkeztek csapatok.

Idén hetedik alkalommal szerveztük meg a „Katasztrófavédelem katasztrófásoknak” tábort. A programok több szervezet együttműködésével jöttek létre (speciális mentők, rendőrség, vízirendőrség, tűzoltóságok, stb.), melyek költségeinek biztosítása céljából pályázatot nyújtottunk be Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzatához. Pályázatunk sikeres volt. Tatabányán, a Herman Ottó Általános Iskolában a Tatabányai Polgári Védelmi Kirendeltség kiemelkedő szakmai támogatásával szakkör keretében szerezhettek katasztrófavédelmi ismereteket a diákok. Harmadik alkalommal került megszervezésre augusztus 2-8. között a Herman Ottó Általános Iskola és a Tatabányai Polgári Védelmi Kirendeltség közösen szervezett katasztrófavédelmi tábora Környebányán.

A Tatabányai Polgári Védelmi Kirendeltség harmadszor vett részt a tatabányai „Nyitott kapuk” rendezvénysorozaton. A rendezvény nyitásként a Közművelődés Házában berendezett standon két nap alatt kb. 650 óvodás, általános- és középiskolás fiatal kapott átlagosan 20 perces felkészítést a polgári védelem feladatairól, a térség katasztrófavédelmi szempontú veszélyeztetettségéről és a védekezés lehetőségeiről. A második részben a kirendeltségre látogathattak el az általános- és középiskolás gyermekek. A harmadik részben 4 fős csapatokban vetélkedtek a diákok.

Az MVB Katasztrófa Elhárítási Operatív Törzsébe beosztott állomány ár- és belvízi helyzetre való tavaszi felkészítésére 2010. március 19-én került sor, amit 6.00 órakor riasztással kezdtünk meg. A felkészítő foglalkozás első részében a résztvevő szervezetek röviden tájékoztatást adtak a szervezetük árvízi felkészülésének helyzetéről, kitértek a védekezésre vonatkozó tervek és a rendelkezésre álló képességek helyzetére, a várható esemény elemzésére és a saját hatáskörben végrehajtandó felkészülést segítő intézkedéseikre, védekezésbe bevonható erők és eszközeik készenléti helyzetére. A foglalkozás második részében az ÉDÖKÖVIZIG Tatai Szakasz mérnökségének vezetője által készített közlést kaptak a résztvevők, melyre az intézkedéseket minden szervezet ismertette, illetve a szervezetek a közös feladat végrehajtást, együttműködést gyakorolta.

A rendkívüli téli időjárásra történő felkészülés keretében igazgatóságunk az OKF intézkedésben foglaltakat végrehajtotta. Az MVB Katasztrófa Elhárítási Operatív Törzsébe beosztott állomány felkészítése – az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően – a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Komárom-Esztergom Megyei Igazgatóságánál rendezett tájékoztató keretében valósult meg 2010. november 10-én. A tagok beszámoltak a felkészültségük helyzetéről. A Magyar Közút Nonprofit Zrt. tájékoztatást adott a szervezetükben bekövetkezett változásokról.

Az előljárási intézkedésnek megfelelően minden hónapban rendszeresen megtartjuk az igazgatóság kijelölt állománya részére az irányított önképzést. A tematika összeállításánál súlyozottan vesszük figyelembe a kiadott útmutatóban szereplő témákat, valamint az aktuális szakmai feladatokat (2010. májusi esőzés és júniusi árvíz tapasztalatai, ifjúsági verseny, ONER-2010 gyakorlat, vis maior változások, Természeti katasztrófák közegészségügyi és járványügyi vonatkozásai; Bioterrorizmus). A képzéseken a szakterületeknek megfelelő elméleti és gyakorlati felkészítéseken túl feladatszabás és beszámoltatás is történik

A Veszélyhelyzeti Felderítő Csoport (VFCS) szolgálatot jelenleg 9 fő látja el. A gépjármű az eltelt egy év során korlátozottan volt vonulás képes – jelenleg is az –, a védőeszközök, mérőműszerek felülvizsgálati idejének lejártá, a műszerek meghibásodása miatt.

A VFCS képzési tervnek megfelelően a foglalkozásokat havi rendszerességgel megtartottuk. A foglalkozásokon az elméleti ismereteket gyakorlati foglalkozás keretében is elsajátítottuk.

Ügyeleti felkészítés: Az ügyelet 24/72 órás váltásban látja el szolgálati feladatát. A részükre előírt jelentési kötelezettségeknek eleget tesznek, a káresemények kezelése során igyekeznek a legjobb tudásuk és a vonatkozó jogszabályi előírások alapján eljárni, és megfelelő információt biztosítani az előjárók részére. Az ügyeleti feladatok hatékony végrehajtása érdekében a BM OKF elektronikus eseménynapló és napi jelentés alapján kidolgozásra és bevezetésre került a megyei eseménynapló és napi jelentés. Az elektronikus eseménynaplóval egy jobban áttekinthető irat készül, mellyel a napi munka során a szükséges változtatások adott formához igazíthatóak, egységesen kezelhetőek. Ügyeleteseink felkészítését az aktualitásokhoz tervezzük.

Szakmai felügyeleti tevékenység: Tárgyévben az Ácsi Önkéntes Tűzoltóság átfogó és Nyergesújfalú Város Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóság, valamint Nagyigmánd Önkéntes Tűzoltóság utóellenőrzése valósult meg tervezetten. Felügyeleti jogkörből adódóan 2010. évben összességében 73 célellenőrzés és 8 témavizsgálat került végrehajtásra.

2010. I. félévében Komárom és Tatabánya Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóságán célellenőrzés keretében vizsgáltuk a tűzoltóság panelprogramban kifejtett véleményező szakhatósági tevékenységét. Az ellenőrzés során megállapítottuk, hogy a pályázati kiírás nem ad lehetőséget a véleményekben kikötések rögzítésére, így azok csak pozitív, ill. negatív döntést tartalmazhatnak. A pozitív döntést tartalmazó véleményben a tűzoltóság jelezheti, milyen kiegészítő munkálatok elvégzése javasolt az épület tűzvédelmének további javítása érdekében, azonban azok a követelmények, melyek a tervezés során nem kerültek érvényesítésre, utólag nem adhatnak okot a használatbavétel megtagadására.

A Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóságok tűzvizsgálati tevékenysége tárgyában az OKF által megadott szempontok alapján témavizsgálatot tartottunk 2010. első félévben.

Vizsgáltuk a parancsnokságok személyi állományának ezirányú végzettségét, a hatósági eljáráshoz kapcsolódó eljárásjogi, formai előírások betartását, illetve a tűzvizsgálat során készített iratok szakmaiságát, az alkalmazott bizonyítási eszközök meglétét. Összességében megállapítást nyert, hogy a parancsnokságok vétenek mind eljárásjogi, mind pedig szakmai hibát a tűzvizsgálatok során, azonban a rendszeres ellenőrzés igazolta, hogy a feltárt hiányosságokat megszüntetik, tűzvizsgálati tevékenységük során törekszenek a jogszabályok és a szakmai követelmények minél teljesebb alkalmazására.

2010. I. félévében valamennyi tűzoltóságon vizsgáltuk a telepengedélyezéssel, működési engedélyezéssel kapcsolatos szakhatósági tevékenységet és a tűzoltóság hatósági tevékenységét. A szakhatósági tevékenység vizsgálata során az ellenőrzés csak kisebb eljárásjogi hiányosságokat tárt fel. A tűzoltóság hatósági tevékenysége során a vizsgált iratok tekintetében megállapítható, hogy előnyben részesítik az ügyfél helyszíni szemle jegyzőkönyvben való felszólítását, illetve a hatósági felhívást határidő megállapításával a hiányosságok megszüntetésére. Ezeket az intézkedéseket elsősorban olyan tűzvédelmi hiányosság esetén alkalmazzák, melyek a tűzvédelmi helyzetre minimális mértékben jelentenek veszélyt (pl.: *Közlekedési utak felfestése hiányos, a menekülési útvonalat jelző táblák hiányoztak*). Felhívtuk az érintett tűzoltóságok figyelmét, hogy a hatósági ellenőrzések során kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a 34/2009. (XII.29.) ÖM rendeletben előírt szabálytalanságok fennállása esetén a szankció a Ket. 94. § (2) bekezdés b. pontja alapján kerüljön megállapításra. Ezekben az esetekben a hatósági felhívás helyett tűzvédelmi bírság kiszabásának van helye.

2010. II. félévében célellenőrzés keretében ismét vizsgálatuk a tűzoltóságok tűzvizsgálati tevékenységét. Megállapítható, hogy a tüzesetek alacsony száma ellenére még mindig tár fel az ellenőrzés eljárásjogi és szakmai hiányosságokat egyaránt.

2009. év végén a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok részére súlyponti témaként határoztuk meg a kereskedelmi szálláshelyek és zenés szórakozóhelyek hatósági ellenőrzését. Célunk az volt, hogy minden tűzoltóság vonja ellenőrzés alá az illetékességi területén az ilyen jellegű intézményeket, állapítsa meg a tűzvédelmi hiányosságokat, mérje fel a hiányosságok felszámolásának lehetőségét és természetesen az, hogy képet kapjunk megyénk kereskedelmi szálláshelyeinek, zenés szórakozóhelyeinek tűzvédelmi helyzetéről. Az ellenőrzés hatására több helyen javultak a kiürítés feltételei, új bejáratok létesítésével, valamint a meglévők szélesítésével. Több helyen az utólag beépített gyúlékony dekorációk kerültek felszámolásra.

Hivatásos-, önkéntes-, létesítményi tűzoltóságok működésének ellenőrzése: A mentésszervezési osztály részéről 2010. évben a 9. sz. *mellékletben* bemutatott ellenőrzéseket hajtottuk végre a hivatásos önkormányzati, az önkéntes és létesítményi tűzoltóságokon. Az ellenőrzések a napi szolgálatellátást, szakmai tevékenységet, a helyismereti foglalkozások és begyakorló gyakorlatok, illetve a parancsnoki ellenőrző gyakorlatok végrehajtását, valamint a KAP/KÜIR-en történő adatrögzítést szolgálták. Általánosságban elmondható, hogy az elsődleges beavatkozói állomány felkészültsége, felszereltsége jó, de azért minden esetben előfordultak kisebb nagyobb hiányosságok, melyekről a helyszínen tájékoztattuk a jelenlévő gyakorlatvezetőt, és az ellenőrzési jelentést megküldtük a parancsnok részére. Az idei évben gyakorlatot nem kellett leállítani és megismételtetni alapvető szakmai hiba miatt.

GYAKORLATOK

Tűzoltási, begyakorló, megyei ellenőrző, vezetési törzsgyakorlatok: A mentésszervezési osztály személyi állományának összetétele, a létszám hiány és az egyéb jellegű leterheltsége továbbra is nagymértékű akadályozó tényező az ellenőrzési tevékenység és a nagy horderejű feladatok végrehajtásában. Az éves gyakorlat terv szerinti és a jogszabályi előírásokhoz képest megyei szervezésű gyakorlatok közül több elmaradt.

Az Igazgatóság 2010. évi gyakorlat terve alapján, 2010. március 24-én – IV. Kiemelt riasztási fokozatú– megyei ellenőrző gyakorlat megtartására került sor a tatabányai Szent Borbála Kórház Dózsa György úti telephelyén. A gyakorlaton a tatabányai, a komáromi és a nyergesújfalui hivatásos önkormányzati tűzoltóságok, a Komárom-Esztergom megyei VFCS és a Tatabánya Székhelyű Polgári Védelmi Kirendeltség kijelölt személyi állománya vett részt. A feltételezett helyzetbeállítás alapján, a kórház használaton kívüli rendelőintézetében keletkezett tüzesettel kapcsolatos életmentési, tűzoltási, lakosságvédelmi feladatokat, továbbá a kórház udvarán egy balesetet szenvedett gépjármű műszaki mentését kellett megoldania a résztvevőknek.

2010. július 29-én a VFCS szolgálat ellátásra kötelezett állomány részére füstkamra gyakorlat megtartására került sor Tatabánya Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóságon.

Az Igazgatóság gyakorlat terve alapján, többszöri időpont változtatás után, 2010. szeptember 21-én vezetési törzsgyakorlatot tartottunk a tűzoltás vezetésre jogosultak a polgári védelmi kirendeltségek és megyei igazgatóság kijelölt állománya részére az esztergomi Vaszary Kolos Kórházban. A gyakorlat során, az elméleti- és a helyismereti foglalkozást követően, a részt vevő állomány 3 munkacsoportra került felosztásra, melyeknek különböző helyzet beállításokat kellett elméletben felszámolniuk. A munkacsoportok vezetői a helyszínen kidolgozott feladatot további kiértékelés céljából megküldték a megyei igazgatóságra.

Polgári veszélyhelyzet-kezelési gyakorlatok: 2010. évben az egyik fő feladatunk az Országos Atomenergia Hivatal és az „Északi megyék” közötti ONER-2010 nukleárisbaleset- elhárítási gyakorlaton való részvétel volt. A gyakorlat kiinduló eseménye a Mochovce-i atomerőmű (Szlovákia) súlyos balesetének feltételezése. A gyakorlat előkészítését, végrehajtását az OAH koordinálta. A gyakorlat előkészítése 2010. január hónapban megkezdődött, melyben a megyei védelmi bizottsággal közösen részt vettünk. A gyakorlat nem került végrehajtásra júniusban a belvízi-árvízi védekezési feladatok miatt. A gyakorlat érintette volna megyénk védelmi bizottságát, a Dorog és Esztergom helyi védelmi bizottságokat és természetesen az érintett polgári védelemi kirendeltséget, polgári védelmi irodát és a megyei igazgatóságot.

2010. szeptember 23-án Tatabányán, Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata és Tatabánya Székhelyű Polgári Védelmi Kirendeltség „Árvíz 2010” elnevezéssel törzsvezetési gyakorlatot szervezett. A gyakorlat témája a májusi rendkívüli esőzések okozta veszélyhelyzet kezelése során felmerülő nehézségek és a pozitív tapasztalatok feldolgozása. A gyakorlatra meghívást kaptak mindazon szervezetek, akik a 2010. májusi rendkívüli vízkárelhárítási feladatokban közreműködik.

Az Országos Polgári Védelmi Szövetség által kiírt pályázatnak köszönhetően 3 helyi vízkárelhárítási gyakorlatot tartottunk Annavölgy, Szákszen és Bakonybánk tekleplülésen. A gyakorlatok témája a rendkívüli időjárás következtében (egyidőben, hirtelen lezúduló, nagymennyiségű csapadék) létrejött áradás során előtéssel fenyegetett településeken, a lakott terület veszélyeztetettségének csökkentése, a lakóházakba a vízbetörés megelőzése, a kialakult helyzet kezelése és a helyreállítás végrehajtása oly módon, hogy azzal a hasonló események kialakulása megelőzhető legyen.

Lakosságvédelmi tevékenység:

Tervezés: Az ár-és belvízi megelőzési és védekezési feladatok hatékony végrehajtása érdekében az előjáró feladatszabásnak megfelelően, végrehajtásra kerültek az Észak-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatósággal a közös feladatok. A települések vízkár-elhárítási terveinek felülvizsgálata 2010. október hónapban megtörtént.

Az ár- és belvízi helyzetre való felkészülés érdekében 2010. december 8-ai ülésén kezdeményezésünkre a Megyei Védelmi Bizottság elnöke határozatban hívta fel az önkormányzatok figyelmét arra, hogy a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 4. §. (1) bekezdés f. pontjában, illetve az ár- és belvízvédekezésről szóló 10/1997. (VII: 17.) KHVM rendelet 3. §. (1) bekezdés a, d, pontjaiban meghatározottaknak megfelelően készítsék el, illetve pontosítsák a települési helyi vízkárelhárítási terveiket, illetve arra, hogy fordítsanak kiemelt figyelmet a védművek, a vízelvezető árkok és áttereszek karbantartására.

Iszap és zagyttározók helyszíni szemléje: Az októberi iszapkatasztrófa kapcsán Komárom-Esztergom megyében is felmérésre és ellenőrzésre került 12 darab iszap és zagyttározó. Az ajkai ökológiai katasztrófa rámutatott arra, hogy kiemelt figyelemmel kell lenni mindazon veszélyeztető hatásokra, melyek az elmúlt évtizedben kisebb hangsúlyt kaptak. Megyénk veszélyeztető hatásai alatt elsősorban a természeti és civilizációs tényezőkre koncentráltuk figyelmünket. Figyelemmel erre és az ellenőrzéseken tapasztaltakra a Komárom-Esztergom Megyei Védelmi Bizottságnál kezdeményeztük határozat kiadását települési veszélyelhárítási tervek kiegészítésére, illetve készítésére. A 2010. december 08-i ülésen a KEM Védelmi Bizottság 17/2010. (XII.8.) számú határozata szerint Kecskéd települést a Vértesi Erőmű Zrt. zagyttározóinak veszélyeztetése miatt veszélyelhárítási terv készítésére kötelezte, illetve Almásfüzitő település esetében a Tatai Környezetvédelmi Zrt. kezelésében lévő vörösiszap tározó veszélyeztetése miatt veszélyelhárítási alapterv kiegészítését írta elő.

A helyszíni szemlék és ellenőrzések okán a Tatai Környezetvédelmi Zrt: almásfüzitői iszaptározók; a Rekultív Depónia: neszmélyi iszaptározó; és a Vértesi Erőmű Zrt. oroszlányi zagyatározó esetében megállapítást nyert, hogy az üzemi veszélyelhárítási terv felülvizsgálatára van szükség. Mivel a Rekultív Depónia Kft.-nél rendelkezésre álló veszélyelhárítási terv tartalmában nem volt elfogadható, ezért felvettük a kapcsolatot az Észak-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséggel. A Felügyelőség megállapításaink alapján a Kft. részére hatósági kötelezést adott ki veszélyelhárítási terv készítésére.

EGYÉB ELLENŐRZÉSEK:

Pirotechnikai tárolók ellenőrzése: 2010. évben 19 helyszínrre adtunk ki szakhatósági hozzájárulást pirotechnikai termékek átmeneti tárolásához és forgalmazásához. Az ellenőrzés szempontjai, az engedélyezett elhelyezési vázlatnak való megfeleltetés, tűzvédelmi tárolási szabályok megtartása, a tűzoltó készülékek karbantartottsága, és a tűzvédelmi szakvizsga érvényessége, megléte volt, szakhatósági részről. Az ellenőrzésekben a Komárom-Esztergom Megyei Rendőrfőkapitány Intézkedése alapján működtünk közre. A közreműködés a korábbi évek során kialakult jó együttműködés eredménye. Az ellenőrzések során két esetben tapasztaltunk az engedélyezett helyszínrajztól való eltérést. Ezen esetekben a hatóság intézkedését kértük.

Pirotechnikai termékek felhasználásának ellenőrzése: 2010. évben 30 db tűzijáték felhasználásának engedélyezéséhez adtunk ki szakhatósági állásfoglalást. Ezek közül a felhasználás helyszíni ellenőrzésére 10 esetben került sor. Jellemzően – a pirotechnikai termékek felhasználásának gyakorisága miatt - ezek az augusztusi időszakra tehetőek. Összességében elmondható, hogy megyénkben a pirotechnikai termékek felhasználása az előírásoknak megfelelő, a pirotechnikusok törekednek a legnagyobb biztonság megvalósítására.

Vis maior: A 2010. május közepétől hazánkat sújtó rendkívüli időjárás, ár- és belvízi helyzet miatt szükségessé váló védekezések és károk következtében az érintett önkormányzatok által, az ebr42 informatikai rendszeren 41 önkormányzat 94 vis maior kérelmet nyújtott be. A kérelmek közül 17 csak védekezési költségek megtérítését, 44 védekezési költséget és helyreállítási munkákat, míg 33 csak helyreállítási munkákat tartalmazó bejelentés volt. Az esőzések kapcsán augusztus hónapban részt vettünk a védekezési költségeket tartalmazó vis maior kérelmek áttekintésében a Komárom-Esztergom Megyei Közigazgatási Hivatal munkatársaival közösen. (10.sz. melléklet)

A megyei igazgatóság 2010. évi ellenőrzésének kimutatását a 11. sz. melléklet tartalmazza.

VESZÉLYHELYZET-KEZELÉSEK (tűzoltás, műszaki mentés)

1. 2010. január 04-én a Sarpai Dorog Környezetvédelmi Kft. Dorogi telephelyén robbanás és tüzeset következett be, mely során a hulladékégető tartályparkjában az egyik 100 m³-es iszaptárolójának tartalma felrobbant, a tartály teteje lerepült.
2. Január 05-én a bábolnai polgármesteri hivatalhoz vonult a VFCS, anthrax gyanús borítékhoz.
3. Január 28-án Baj Szőlőhegyre illetve Környe településre rendőrségi kérés alapján vonult a VFCS. Mindkét helyszínen ismeretlen veszélyes anyagok beazonosításához, és az elszállítás módjának meghatározásához volt szükség a VFCS-re.
4. Március 19-én anthrax gyanús borítékhoz került leriasztásra VFCS, Tatabányára az MSZP székházba.

5. Május és június hónapban, a megyénkben is jelentős többlet feladatot okozott a rendkívüli nagy mennyiségű csapadék okozta károk felszámolása. A tűzoltóságok műszaki mentési vonulási száma az elmúlt évekhez viszonyítva, háromszorosára növekedett. (12-14. sz. melléklet)
6. Június 27-én, Tatabányán a Grabofloor Kft telephelyén a műanyag padlógyártó csarnokban technikai meghibásodás miatt tűz keletkezett. A III. „K” fokozatú tüzesethez a tatabányai és a komáromi tűzoltó egységek kerültek leriasztásra.
7. Augusztus 27-én az M1 autópálya A oldalán a 73 km-nél egy bitumen emulziót szállító tehergépjármű ütközött egy kisbusszal.
8. Szeptember 10-én az esztergomi Mária Valéria mélygarázshoz vonult Esztergom HÖT, mivel a bejelentés alapján kellemetlen szag terjed a levegőben. Az esethez riasztásra került a megyei VFCS. Megállapítást nyert, hogy az automata tűzoltó berendezésből került ki az ismeretlen anyag. Az anyagból a VFCS mintákat vett, azt kivizsgálta. Az eredmények megállapításáig a garázs érintett szintje lezárásra került.
9. 2010. 09. 22-én a tatabányai Kőkúti Általános Iskola udvara mellett egy veszélyes anyagot szállító gépjármű - mely az iskola uszodájába az ADR hatálya alá tartozó UN 2209 formaldehid oldatot, UN 1789 klór-hidrogén savat, UN 2031 salétromsavat és UN 1130 metanolt szállított - tolatás közben, a sok eső hatására fellazult talajon megdőlt.
10. Október 4.-én a VFCS riasztásra került Kolontár településre az iszapkatasztrófa okozta események miatt. A vezénylés, 2 hét műszaki felülvizsgálat miatti kihagyással, 2010. december 24-ig folyamatos volt. A kárhelyszínen a VFCS lakosság tájékoztatási, logisztikai, gátszolgálati feladatokat látott el.
11. December 16-án Ácsteszéken a művelődési ház tetőszerkezete égett. A tűz áterjedt az épület helyiségeire, és veszélyeztette a polgármesteri hivatal épületét is. Az esethez kisbéri, a péti és a győri tűzoltó egységek kerültek leriasztásra. Az eset során személyi sérülés nem történt.
12. December 21-én a tatabányai Eötvös József Gimnázium egyik tantermében tűz keletkezett. Az eset során személyi sérülés nem történt, az iskola diákjait az egységek kimentették az épületből. A III. „K” fokozatú káreset felszámolásában a tatabányai és a komáromi hivatásos tűzoltó egységek vettek részt.

Összességében úgy ítélem meg, hogy az Igazgatóság a BM OKF főigazgatója által kijelölt úton halad, új alapokra helyezve a katasztrófavédelem megyei tevékenységét, kiemelve a települések irányába hangsúlyozott „önvédelmi képesség” fokozását, a katasztrófavédelem komplex feladatrendszerében meghatározott elvek érvényesítését. Takarékos, feladatorientált gazdálkodással, tartalékaink feltérképezésével, likviditásunk megőrzésével, a védekezésben együttműködőkkel és a védelmi igazgatásban működő szervezetekkel kialakított és fenntartott jó szakmai munkakapcsolattal, az Igazgatóság szakmai tevékenységének fejlődését szem előtt tartva a lakosság élet és anyagi javainak védelmét tartom kiemelt célkitűzésemnek.

Hiszem, hogy az előzőekben megfogalmazottakkal, valamint az Igazgatóság reagáló képessége, a szakmai ismeretek alkalmazási szintjének emelésével, a szükséges fejlesztésekkel elérhetővé válik az *állampolgárok szubjektív biztonságérzetének növelése*.

Tatabánya, 2011. május 16.

Tisztelettel:

Czomba Péter t. alezredes
Igazgató

Mellékletek jegyzéke

- 1.számú melléklet: Költségvetési előirányzatok kimutatása
- 2.számú melléklet: 2009-2010 év. költségvetési bevételek kimutatása
- 3.számú melléklet: 2009-2010 évi bevételek megoszlása
- 4.számú melléklet: 2009-2010 évi kiadások kimutatása
- 5.számú melléklet: 2009-2010 évi kiadások megoszlása
- 6.számú melléklet: ADR ellenőrzések kimutatása
- 7.számú melléklet: Megelőzési statisztika
- 8.számú melléklet: Tűzvizsgálati statisztika
- 9.számú melléklet: HÖT-ök és ÖT-ök ellenőrzései
- 10.számú melléklet: Vis maior bejelentések kimutatása
- 11.számú melléklet: 2010.évi ellenőrzések kimutatása
- 12.számú melléklet: 2010. évben ár- és belvíz elleni védekezést folytató települések
- 13.számú melléklet: 2010. évben helyreállításban, újjáépítésben érintett települések
- 14.számú melléklet: Tűzoltási, műszaki mentési statisztika